

JOHN GREGER AS

8064 RØST

Saksbehandler:

Espen Olaf Henriksen

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved John Greger AS Kontrollnummer: 2022.088.I.SFNO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Gøran Greger

Fra Statsforvalteren i Nordland:
Espen Olaf Henriksen

Andre deltagere fra virksomheten:
Tommy Larsen
Fredrik Greger

Andre deltagere fra Statsforvalteren i Nordland:
Torunn Slettemark Hovden

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved John Greger AS den 17.2.2022. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Nordland registrerte tre avvik og ga én anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomheten har ikke installert renseanlegg for prosessavløpsvann og heller ikke utslippsledning til 10 m under laveste vannstand.
- Virksomheten oppfyller ikke kravene til forsvarlig oppbevaring, dokumentasjon av innlevering og deklarerer av farlig avfall.
- Virksomhetens dokumenterte internkontroll er mangelfull når det gjelder håndtering av farlig avfall.

Anmerkning:

- Internkontrollens miljørisikovurderinger bør videreutvikles.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

28. februar 2022	Espen Olaf Henriksen	Tilde Nygård
dato	kontrollør	seksjonsleder

Statsforvalteren i Nordland

Kopi av rapporten sendes til:

- Røst kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: JOHN GREGER AS	
Organisasjonsnr.: 871801622	Eies av: 952151800
Bransjenr. (NACE-kode): 10.209 - Bearbeiding og konservering av fisk og fiskevarer ellers	

Kontrollert enhet

Navn: John Greger AS	Anleggsnr.: 1856.0015.01
Kommune: Røst	Fylke: Nordland
Anleggsaktivitet: Fiskeforedling	
Tillatelse gitt:	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Statsforvalterens risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til vann
- Prosess og renseutstyr
- Avfall

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

John Greger AS plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må John Greger AS innen 2. mai 2022 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfnopost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Nordland.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 3. februar 2022. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften § 39-7.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil John Greger AS bli ilagt et gebyr på kr 14 000,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 4 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Nordland. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Nordland (jf. offentleglova) og på våre nettsider.

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten har ikke installert renseanlegg for prosessavløpsvann og heller ikke utslippsledning til 10 m under laveste vannstand.

Avvik fra:

Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 26 - Forurensning fra fiskeforedlingsbedrifter - §§ 26-3 og 26-4.

Kommentarer:

Med prosessavløpsvann menes spylevann, rengjøringsvann, transportvann, blodvann, slaktevann eller vann som har vært i direkte kontakt med råstoff, produkt eller avfall, eller som er tilført forurensende komponenter fra andre kilder. Forurensningsforskriftens krav til rensing og utslipp av prosessavløpsvann avhenger av om anlegget er stort (råstoff-forbruk \geq 1000 tonn/år) eller lite.

John Greger AS bruker rundt 3 000 tonn råstoff per år og må derfor regnes som et stort anlegg. Dere renser ikke prosessavløpsvannet før det slippes på havet. Ifølge forurensningsforskriften § 26-3 skal store anlegg ha renseanlegg med effektivitet tilsvarende sil med spalteåpning \leq 1 mm.

Utslippene fra anlegget går ut gjennom flere utslippspunkter direkte under kaia. Ingen av utslippspunktene oppfyller kravet i forurensningsforskriften § 26-4 om at store anlegg skal ha utslippspunkt som ligger minimum 10 meter under havoverflaten ved laveste vannstand. Noen av utslippspunktene oppfyller heller ikke det generelle kravet i samme paragrafs første ledd, som sier at utslippspunktet til enhver tid skal ligge under vannoverflaten.

I søknad av 7.2.2022 har dere bedt om unntak fra kravene om renseanlegg og utslippspunktets dybde. I første omgang vil vi følge opp dette avviket ved å behandle søknaden om unntak. Utfallet av søknadsbehandlingen vil så bli avgjørende for eventuell videre oppfølging av avviket.

Avvik 2

Virksomheten oppfyller ikke kravene til forsvarlig oppbevaring, dokumentasjon av innlevering og deklarerer av farlig avfall.

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) §§ 11-5, 11-8 og 11-12.

Kommentarer:

Farlig avfall er avfall som på grunn av fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr ikke kan håndteres sammen med vanlig forbruksavfall. Farlig avfall skal håndteres forsvarlig og det skal gjennomføres tiltak for å unngå fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr. Ulike typer farlig avfall skal ikke sammenblandes (§ 11-5). Videre er det en årlig leveringsplikt for alt farlig avfall dersom virksomheten produserer over 1 kg farlig avfall per år (§ 11-8). Ved levering av farlig avfall skal dette deklarerer (§11-12).

Vi registrerte følgende mangler ved håndteringen av farlig avfall:

Levering og deklarerer

Dere driver en virksomhet der det regelmessig oppstår forskjellige typer farlig avfall i form av for eksempel spillolje, brukte spraybokser eller oljefiller (oljeholdig absorbent). I databasen avfallsdeklarerer.no er det imidlertid ikke registrert innleveringer av farlig avfall fra John Greger AS. Dere har heller ikke dokumentasjon som viser at avfallet har blitt riktig deklarerert. Dere opplyser at farlig avfall er levert til kommunal miljøstasjon på Røst uten at

dette er deklart på virksomheten. Når farlig avfall blir levert til et avfallsmottak uten at det blir deklart, er det et brudd på bestemmelsene i avfallsforskriften. Virksomheten er selv ansvarlig for at farlig avfall deklarerer i henhold til kravene i avfallsforskriften § 11-12. Dette gjelder uavhengig av om dere deklarerer selv eller har gitt fullmakt til avfallsmottaket. Det er bare deklarasjoner som er registret i avfallsdeklarerer.no som er tilstrekkelig dokumentasjon på levering av farlig avfall. Hvis dere ikke ønsker å deklarerer det farlige avfallet selv, er det mulig å gi avfallsmottaket fullmakt til å deklarerer for dere.

Lagring

Dere hadde på inspeksjonstidspunktet ikke avmerket noe eget lagringssted for farlig avfall. Forsvarlig lagring av farlig avfall innebærer at det ikke skal være tilgjengelig for uvedkommende, og at det skal være sikret mot at søl/spill/lekkasjer ikke slipper ut og forurenses omgivelsene. Beholdere/lagerområde skal være merket med hvilken type avfall det dreier seg om. Dette for å hindre at ulike typer farlig avfall blandes sammen.

På inspeksjonstidspunktet hadde dere lagret kun én type farlig avfall, nærmere bestemt spillolje som har blitt etterlatt på kaia av gjestende fiskebåter. Over tid har dere samlet opp flere hundre liter spillolje i en utendørs ståltank (figur 1). Vi vurderer denne lagringen som uforvarlig fordi:

- eventuelle lekkasjer fra tanken kan gå rett ned i grunnen
- spilloljen er fritt tilgjengelig for uvedkommende
- lagersted og beholder er ikke merket

Figur 1: Tank som var full av spillolje (grønn tank til høyre). Til sammenligning rommer plastbeholderen til venstre 1 000 liter (foto: Statsforvalteren i Nordland).

Avvik 3

Virksomhetens dokumenterte internkontroll er mangelfull når det gjelder håndtering av farlig avfall.

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, andre ledd, nr. 6 og 7.

Kommentarer:

Etter internkontrollforskriften plikter dere å kunne dokumentere skriftlig at dere har kartlagt farer og problemer og på denne bakgrunn vurdert risiko, samt utarbeidet tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene¹. Dere skal også kunne dokumentere at dere har iverksatt rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen².

Ut fra avvik 2 ser vi at dere må vurdere risikoen for at farlig avfall kan bli håndtert uforsvarlig i virksomheten og om det er risiko for at lagringen av spillolje kan føre til grunnforurensning. I forbindelse med vurdering av risiko ved håndtering av farlig avfall må dere også kartlegge hvilke typer farlig avfall som normalt oppstår hos dere. Videre har dere behov for en rutinebeskrivelse som kan forebygge overtredelse av kravene som er satt til oppbevaring, innlevering og deklarerer av farlig avfall.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Internkontrollens miljørisikovurderinger bør videreutvikles.

Kommentarer:

¹ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, andre ledd nr. 6.

² Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 7.

Dere bør se på om det er risikovurderinger i internkontrollsystemet som kan bli mer oversiktlige og anvendelige hvis innholdet settes i en enklere tabell. I inspeksjonsmøtet så vi på risikoanalysen dere har gjort for «utslipp fra produksjon (fiskevarer)» (tabeller over tre sider). Det er kanskje ikke hensiktsmessig med oppdeling i biologisk, kjemisk og fysisk risikovurdering? Det virker også overflødig å ha en kolonne for «Hyppighet» når tabellen allerede har en kolonne for «Sannsynlighet». Generelt bør dere sjekke om innholdet i tabellrutene stemmer overens med kolonne-overskriftene (eksempel: «Inspeksjon og kartlegging av utslipp i sjø ...» er ikke et risikoreducerende tiltak).

Dere bør også gå gjennomgå internkontrollsystemets risikovurderinger og se om dere bør legge inn flere mulige hendelser som kan føre til forsøpling eller forurensning. Er det for eksempel mulighet for lekkasje av hydraulikkolje fra kraner på kaia? Bruker dere isoporkasser som kan avgi isoporbiter til avløpsvannet?

Dere kunne ikke vise til registrerte avvik som har gitt forsøpling, forurensning eller økt risiko for slik negativ miljøpåvirkning. Vi forventer ikke at slike avvik er spesielt hyppige i fiskemottak, men dere bør uansett vurdere om dere kan bli mer oppmerksomme på at uønskede hendelser som er uheldige for ytre miljø skal registreres i avvikssystemet.

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)